

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Sectio III. Quæ interpretatio adhibenda sit in Privil

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

SECTIO III.

Que Interpretatio adhibenda sit in Privilegiis?

I. Beneficia Principum sunt interpretenda largissimè. *De Verborum Significatione. Cap. Olim. med. LIB. V. DECR. TIT. XL. Cap. 16.*

II. Eorum interpretatio reprobanda est, qui Indulgentiam nimis strictè interpretantur. *De Privil. Cap. In his. §. undè. init. LIB. V. DECR. TIT. XXXIII. Cap. 30.*

III. Ea, quæ in favorem alicujus introducta sunt; in ejusdem læsionem non debent redundare. *De Elect. Cap. Scriptum. med. in integrâ. LIB. I. DECR. TIT. VI. Cap. 40.*

IV. Interpretatio hujusmodi reprobari debet, quæ positâ, Indulgentia nihil conferret. *ibid.*

V. Verba Privilegii sic esse interpretanda subsequens Consuetudo declarat. *De Verb. Signif. Cap. Abbate. in fin. LIB. V. DECR. TIT. XL. Cap. 25.*

VI. Cum in Privilegiis aliquid permittentibus, de uno loco expressè nihil dicitur, non debent ad illum restringi. *De Verborum Significatione. Cap. Cum in partibus. §. cum autem. init. LIB. V. DECR. TIT. XL. Cap. 17.*

VII. Privilegium contrâ Consuetudinem Juri Comuni obviantem receptam indultum, largè est interpretandum. *ibid. Cap. Cum sibi. LIB. V. DECR. TIT. XL. Cap. 18.*

VIII. Interpretatio Privilegii, si dubitetur de illo, debet fieri ab eo, qui dedit Privilegium. *ibid. Cap. Ex parte. GLOSSA colligit. Cap. 23.*

IX. Indulgentia sic est intelligenda, quod Multitudinis sensui & observatâ Consuetudini potius deferatur. *De Consanguinitate. Cap. Quod Dilectio LIB. IV. DECR. TIT. XIV. Cap. 3.*

X. Privilegii verba in novâ Concessione, etsi sint generalia, non tamen sunt in præjudicium aliorum interpretanda. *De Consuetudine. Cap. Cum olim. GLOSSA colligit. Verbo, prejudicio. LIB. I. DECR. TIT. IV. Cap. 6.*

XI. Privilegium non est malitosè interpretandum. *De Decimis. Cap. Ad Audientiam GLOSSA colligit. LIB. III. DECR. TIT. XXX. Cap. 12.*

XII. In Beneficiis plenissima est Interpretatio adhibenda. *De Privilegiis. Cap. Quia circa. §. Super quo. med. LIB. V. DECR. TIT. XXXIII. Cap. 22.*

XIII. Privilegium in quo Quidpiam conceditur juxta præteriti temporis morem, non ita intelligendum est, ut vox juxta conditionaliter sumatur; quasi sensus sit, si mos præteriti temporis talis fuerit, sed casualiter debet intelligi, ut sensus sit; quia mos præteriti temporis sic obtinuit. *De Verb. Signif. Cap. Abbate. §. penult. contrâ quod. LIB. V. DECR. TIT. XL. Cap. 25.*

XIV. Quædam in Privilegiis aliquandò sunt declaranda, ne minùs sanè intellecta, pertrahantur ad abusum. *De Privil. Cap. Ut Privilegia. init. Colligitur. LIB. V. DECR. TIT. XXXIII. Cap. 24.*

XV. Maximè Papa, qui Prædecessori è vicino successit, credendus est verbis æquioribus usus, determinationem prorsùs amovisse, ut ambiguitas tolleretur. *De Verb. Signif. Cap. Abbate. §. penult. contrâ quod. LIB. V. DECR. TIT. XL. Cap. 25.* Determinatio hæc erat (juxta præteriti temporis morem) quæ, cum Causalis, vel Conditionalis esse posset, ambigua erat, tollenda ergò erat, ut ambiguitas cessaret.

SECTIO IV.

Quid exprimi debeat in Privilegio, ut valere possit, & Quomodo in notitiam venire debeat?

I. Indulgentia reputari debet invalida, cum in eâ falsitas suggesta est, vel veritas suppressa, quæ tacitâ, vel expressâ, Impetrans ipsam nullatenus ha-

Tom. I.

buisse. *De Electione. Cap. Dudum. LIB. I. DECR. TIT. VI. Cap. 54.*

II. Indulgentia, tacitâ veritate obtenta, non valet. *De Privileg. Cap. Dudum. GLOSSA colligit. LIB. V. DECR. TIT. XXXIII. Cap. 31.*

III. Privilegium in præjudicium alterius per subreptionem obtentum, non valet. *De Verb. Significatione Cap. Venerabili. §. ideoque LIB. V. DECR. TIT. XL. Cap. 22.*

IV. Primâ Generali Gratia alicui factâ derogat Posterior Specialis, licet de illâ non fecerit mentionem. *In VI. De Præb. Cap. Quamvis. LIB. III. TIT. IV. Cap. 38.*

V. Privilegium dicitur per Subreptionem obtentum, quod est, veritate tacitâ, impetratum. *ibid. Colligitur.*

VI. Indulgentia sine alterius præjudicio concedi debet. *De Privilegiis. Cap. In his. LIB. V. DECR. TIT. XXXIII. Cap. 30.* nisi ex se ipso alteri obstit; ut Privilegium non solvendi Decimas, aut eas percipiendi, vel sepeliendi Mortuos, aliudve simile Parochiis nocens.

VII. Secundùm Canonicas & Legitimas Sanctiones per Speciem Generi derogatur, quamquàm de Genere in Derogante Specie mentio nulla fiat. *In VI. De Præb. Cap. Dudum. §. 1. post. init. LIB. III. TIT. IV. Cap. 14.* Vide *ibid.* alia de Derogatione hujusmodi, quæ etiam ignorata Habenti Generale Rescriptum, irritat quæ sunt postea contrâ Rescriptum Speciale, necnon Argumenta, quibus hæc nullitas probatur.

VIII. Privilegium super re litigiosâ, non faciens de eâ mentionem, obtentum, non valet, nec impedit processum Judicis. *ibid. Cap. 31. Dudum GLOSSA colligit.*

IX. Privilegium obtentum, pendente lite, nullâ illius factâ mentione, non valet. *Ut lite pendente. Cap. De ectus. LIB. II. DECR. TIT. XVI. Cap. 5.*

X. Privilegium, cui quædam Capitula sunt inserta, quæ Rationi nimis obviare videntur, non valet. *De Testib. Cap. Causam. §. Quia verò. LIB. II. TIT. XX. Cap. 19.*

XI. Privilegium debet facere mentionem aliorum Titulorum & Privilegiorum, quibus Donatio facta esse dicitur. *De fide Instrumentorum. Cap. Inter Dilectos. §. Porro. cum GLOSSA. verbo mentio. LIB. II. DECR. TIT. II. Cap. 6.*

XII. In Privilegiis illa Clausula solet apponi, *Subvâ justitiâ aliorum. De Sepulturis. Cap. Certificari. init. LIB. III. DECR. TIT. XXVIII. Cap. 9.*

XIII. In Privilegiis, & Indulgentiis, seu Concessionibus Specialibus, sufficit, quod ad illorum, quibus conceduntur, notitiam perveniant. *In VI. De Concessione Præbende. Cap. Quia cunctis. §. Nec obstaret. In VI. LIB. III. TIT. VII. C. 1.*

Hæc de illis Privilegiis & Indulgentiis æquitate suadente debent intelligi, quæ vim suam habent mox, cum ad illos, quibus conceduntur, perveniunt; ex quorum tenore liquidò nosci potest, quod talis circa ea fuerit intentio Concedentis. *ibid. in VI. De Concessione Præbende. Cap. Quia cunctis. §. ex parte. LIB. I. TIT. VII. Cap. 1.*

SECTIO V.

Quibus concedi possit Privilegium, & Quinam illa debeant gaudere?

I. Non potest Privilegium de Jure deferri, cum nulli adhuc existunt, quibus Privilegium concedatur. *De Ecclesiis edificandis. Cap. Ad Audientiam. LIB. V. DECR. TIT. XLVIII. Cap. 5.* Excipendus Casus, quo Privilegium datur in Fundatione Ecclesiæ, vel Monasterii, vel Collegii, vel Seminarii, quibus Locis adhuc futuris Indulgentia, vel Privilegia concedi possunt, quibus, post Constructionem, potentur, gaudebuntque.

II. Nulli